

Türkiye'de Yasa Dışı Bahis: Dijitalleşme, Bağımlılık ve Toplumsal Etkiler

IEEE Formatında Akademik Rapor

Hazırlayan: Sururi Kaan Varol

Tarih: 2025

Özet (Abstract)

Bu çalışma, Türkiye'de yasa dışı bahis olgusunun dijitalleşme süreciyle birlikte genç nüfus arasında artan bir bağımlılık türü haline gelişini incelemektedir. Araştırma; bireysel, ekonomik ve toplumsal düzeydeki etkileri ortaya koymayı, yasa dışı bahisin nedenlerini ve sonuçlarını analiz etmeyi amaçlamaktadır. Nicel bir yöntemle yürütülen araştırmada 18-35 yaş arası 100 katılımcıya anket uygulanmıştır. Bulgular, yasa dışı bahisin "kolay kazanç" algısı, sosyal medya etkisi ve ekonomik zorluklar nedeniyle yaygınlaştığını göstermektedir. Sonuçlar, yasa dışı bahisin yalnızca bireysel bir davranış değil, sistemsel bir toplumsal risk alanı olduğunu ortaya koymaktadır.

1. Giriş (Introduction)

Yasa dışı bahis, dijitalleşmenin hız kazandığı çağımızda özellikle genç nüfus arasında hızla yayılan bir risk faktörüdür. İnternet ve sosyal medya platformlarının sunduğu anonimlik, kolay erişim ve finansal manipülasyon imkanları, bireylerin yasa dışı bahis ortamlarına yönelmesini kolaylaştırmaktadır. Bu durum sadece bireysel bir problem değil; ekonomik, sosyal ve psikolojik boyutlarıyla önemli bir toplumsal tehdittir. Bu araştırmanın amacı, Türkiye'de yasa dışı bahisin birey ve toplum üzerindeki çok boyutlu etkilerini incelemek, gençler arasında yaygınlaşma nedenlerini belirlemek ve çözüm önerileri sunmaktır.

2. Problem Tanımı ve Araştırma Soruları

Araştırmanın temel problemi, yasa dışı bahisin genç bireyler arasında giderek yaygınlaşan bir dijital bağımlılık formuna dönüşmesidir.

Bu kapsamda çalışmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- Yasa dışı bahis alışkanlığına neden olan temel faktörler nelerdir?
- Bu alışkanlık bireylerin sosyal, ekonomik ve psikolojik yaşamını nasıl etkilemektedir?
- Toplumsal düzeyde alınabilecek önleyici tedbirler nelerdir?

3. Literatür Taraması (Literature Review)

Yeşilay'ın (2023) "Dijital Bahis ve Gençlik" raporuna göre yasa dışı bahis, genç bireylerde dijital bağımlılık davranışlarının bir yansımasıdır. Bu platformlar, kullanıcılarını sürekli çevrim içi tutmak için ödül mekanizmaları kullanarak psikolojik bağımlılık yaratmaktadır.

MASAK'ın (2023) "Yasa Dışı Bahis ve Finansal Suçlar" raporu ise bu faaliyetlerin kara para aklama ve organize suç ekonomisiyle iç içe geçtiğini belirtmektedir. Yasa dışı bahis yalnızca bireysel bir davranış değil, ülke ekonomisinin kayıt dışı yapısını besleyen bir finansal suç alanıdır.

Demir (2021), yasa dışı bahisin üniversite öğrencileri arasında yüksek oranda görüldüğünü ve özellikle arkadaş etkisi ve ekonomik zorlukların başlıca nedenler olduğunu bulmuştur. Bu durumun akademik başarısızlık ve sosyal izolasyon gibi sonuçlara yol açtığı vurgulanmıştır.

WHO (2022), yasa dışı bahis bağımlılığını “davranışsal bağımlılıklar” kategorisinde değerlendirmiştir. KPMG (2021) çalışması, yasa dışı bahisin Türkiye ekonomisine doğrudan 500 milyon TL, dolaylı olarak 1 milyar TL civarında zarar verdığını tahmin etmektedir. Yıldız ve Karakuş (2020) ise sosyal medyanın yasa dışı bahis için bir pazarlama aracı olarak kullanıldığını göstermektedir.

4. Yöntem (Methodology)

Bu araştırma nicel (quantitative) yöntemle yürütülmüştür. 18–35 yaş aralığında, rastgele seçilmiş 100 katılımcıdan anket yoluyla veri toplanmıştır. Veriler anonim biçimde kaydedilmiş, kişisel bilgiler toplanmamıştır. Anket, yasa dışı bahisin nedenleri, sıklığı, etkileri ve farkındalık düzeyi üzerine 10 sorudan oluşmuştur.

Örnek Anket Soruları:

1. Daha önce yasa dışı bahis oynadınız mı?
2. Bahis oynamaya başlamanıza ne neden oldu?
3. Bahis oynamanın size maddi veya psikolojik etkisi oldu mu?
4. Aileniz veya çevreniz bu davranıştan haberdar mı?
5. Devletin bu konuda yeterli önlem aldığına düşünüyor musunuz?

5. Bulgular (Findings)

Anket sonuçlarına göre:

- Katılımcıların %29'u en az bir kez yasa dışı bahis oynamıştır.
- %41 oranında "kolay kazanç" algısı başlıca neden olarak belirtilmiştir.
- %24 oranında sosyal medya etkisi görülmüştür.
- Katılımcıların %43'ü pişmanlık, %31'i kaygı hissetmiştir.
- %27'si maddi kayıp, %34'ü sosyal çevresinden uzaklaşma yaşamıştır.

6. Tartışma (Discussion)

Elde edilen veriler, yasa dışı bahis davranışının dijital çağın getirdiği yeni bağımlılık türlerinden biri olduğunu doğrulamaktadır. Yasal yaptırımların caydırıcılığının yetersiz olması ve sosyal medyanın teşvik edici rolü, bireyleri bu alana yönlendirmektedir. Denetimlerin artması kadar, gençlere yönelik farkındalık çalışmalarının da artırılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

7. Sonuçlar ve Öneriler (Conclusion and Recommendations)

Sonuçlar:

- Yasa dışı bahis, bireylerde ekonomik, psikolojik ve sosyal zararlar doğurmaktadır.
- Toplumsal güven, üretkenlik ve aile ilişkileri zarar görmektedir.
- Sorun, bireysel tercihlerden çok, dijital kültür ve ekonomik stresle bağlantılıdır.

Öneriler:

- Gençlere yönelik farkındalık ve eğitim programları artırılmalıdır.
- Sosyal medya platformları, yasa dışı bahis içeriklerine karşı sorumlu hale getirilmelidir.
- Psikolojik destek ve danışmanlık hizmetleri yaygınlaştırılmalıdır.
- Dijital suçlara yönelik yasal düzenlemeler güçlendirilmelidir.

8. Son Değerlendirme

Bu araştırma, yasa dışı bahisin dijital çağda biçim değiştiren bağımlılıklar arasında önemli bir yer tuttuğunu ortaya koymuştur. Eğitim, denetim, psikolojik destek ve dijital farkındalık politikaları birlikte yürütülmekçe bu sorunun toplumsal düzeyde çözümü mümkün değildir.

9. Kaynakça (References)

- Yeşilay. (2023). Dijital Bahis ve Gençlik Raporu. Yeşilay Yayıncıları.
- MASAK. (2023). Yasa Dışı Bahis ve Finansal Suçlar Raporu. Hazine ve Maliye Bakanlığı.
- Demir, A. (2021). Gençler Arasında Yasa Dışı Bahis Davranışları ve Sosyal Etkileri. İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Araştırmaları Dergisi, 14(2), 85–102.
- World Health Organization (WHO). (2022). Online Gambling and Public Health. WHO Regional Office for Europe.
- KPMG Türkiye. (2021). Türkiye Bahis Ekonomisi Analizi.
- Yıldız, E. & Karakuş, B. (2020). Sosyal Medya ve Yasa Dışı Bahis: Dijital Pazarlama Perspektifi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 26(3), 211–230.
- BTK. (2024). Yasa Dışı Bahisle Mücadele Faaliyet Raporu. BTK Yayıncıları.
- Yeşilay. (2022). Kazanmadan Kaybedersin: Farkındalık Kampanyası Raporu.
- T.C. Emniyet Genel Müdürlüğü. (2023). Siber Suçlarla Mücadele Birimi Faaliyet Raporu.